

Βρυξέλλες, 7.9.2016
SWD(2016) 287 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 99/2013 σχετικά με το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα 2013-17, και την παράτασή του για την περίοδο 2018-2020

{ COM(2016) 557 final }
{ SWD(2016) 288 final }

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης

Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 99/2013 σχετικά με το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα 2013-2017, και την παράτασή του για την περίοδο 2018-2020

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα;

Η ζήτηση για επίσημες ευρωπαϊκές στατιστικές, σε σύγκριση με άλλες πηγές πληροφόρησης, είναι υψηλή διότι παράγονται και διαδίδονται σύμφωνα με συγκεκριμένες αρχές, έχοντας ως εκ τούτου «προστιθέμενη αξία» για τους χρήστες. Επιβάλλεται να καλυφθούν ορισμένα κενά στις στατιστικές ώστε οι τελευταίες να είναι σε θέση να παρέχουν καλύτερη στήριξη στις πολιτικές της ΕΕ. Πρέπει ακόμη να γίνουν επειγόντως βελτιώσεις όσον αφορά την έγκαιρη υποβολή ορισμένων στατιστικών, ώστε να παρέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Λόγω της ανάγκης για στατιστικές που απορρέει από τις 10 πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής και από την αυξανόμενη πολυπλοκότητα των κοινωνιών ανακύπτει ζήτημα όσον αφορά τη συνάφεια των τρεχουσών ευρωπαϊκών στατιστικών.

Παρότι τα εθνικά στατιστικά συστήματα έχουν καταβάλει σημαντικές προσπάθειες προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού των μεθόδων παραγωγής τους με τη στήριξη του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος (ΕΣΠ) 2013-2017, η υφιστάμενη επί του παρόντος υποδομή στατιστικής παραγωγής δεν είναι ακόμη επαρκώς ευέλικτη ώστε να παρέχει νέα στατιστικά στοιχεία όταν αυτό απαιτείται, μειώνοντας ταυτόχρονα το συνακόλουθο κόστος και τον συναρτώμενο διοικητικό φόρτο. Εάν δεν αυξηθεί το τρέχον επίπεδο επενδύσεων, το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα (ΕΣΣ) δεν θα είναι σε θέση να ικανοποιήσει την αυξανόμενη ζήτηση για στατιστικές ή την ανάγκη για ταχύτερη διάθεσή τους.

Η πρόταση αναμένεται να επηρεάσει ιδιαίτερος τους χρήστες στατιστικών (π.χ. υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, μέσα μαζικής ενημέρωσης και ερευνητές), τους παραγωγούς στατιστικών (εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ) και άλλες εθνικές αρχές) και τους ερωτηθέντες (νοικοκυριά και επιχειρήσεις).

Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;

Η παρούσα πρωτοβουλία αποσκοπεί στη θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου για το ΕΣΠ καθ' όλη τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) και στην παροχή στο ΕΣΣ της χρηματοδοτικής συνδρομής που έχει ανάγκη προκειμένου να είναι σε θέση:

- να παρέχει στατιστικές πληροφορίες υψηλής ποιότητας και να καλύψει τα στατιστικά κενά που χρήζουν κατεπείγουσας αντιμετώπισης, εστιάζοντας σε διάφορους τομείς προτεραιότητας που σχετίζονται με τις 10 πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής·
- να αναπτύξει τη μόνιμη ικανότητα που απαιτείται για την ταχύτερη ανταπόκριση σε νεοεμφανιζόμενες ανάγκες και για την προσαρμογή της στατιστικής υποδομής έτσι ώστε να αξιοποιείται το δυναμικό νέων πηγών δεδομένων· και
- να ενισχύσει τη σύμπραξη εντός του ΕΣΣ και πέραν αυτού, ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η παραγωγικότητά του και να διασφαλιστεί ο ηγετικός του ρόλος στις επίσημες στατιστικές παγκοσμίως.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;

Ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η παρακολούθηση των πολιτικών της ΕΕ βασίζονται σε αμερόληπτα, αξιόπιστα και συναφή αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να παρασχεθούν μόνο μέσω του ΕΣΠ. Μόνο με την υιοθέτηση συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά την ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΕΣΠ, μπορεί να διασφαλιστεί η απαιτούμενη συνοχή και συγκρισιμότητα των συναφών με τους τομείς δραστηριότητας της ΕΕ στατιστικών. Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ, σύμφωνα με την πρόταση, αναμένεται να συμβάλει επιπλέον στην αποτελεσματική χρήση των πόρων (λόγω οικονομιών κλίμακας) και να βοηθήσει τις εθνικές αρχές να αναπτύξουν την ικανότητά τους σε επίπεδο εναρμόνισης και μεθοδολογιών.

B. Λύσεις

Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009 σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές, το ΕΣΠ θα πρέπει να ισχύει για περίοδο αντίστοιχη του ΠΔΠ (επί του παρόντος για την περίοδο 2014-2020). Το ΕΣΠ αναμένεται να λήξει το 2017 και επομένως επιβάλλεται η παράτασή του. Στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων δεν εξετάζεται εάν θα παραταθεί ή όχι το ΕΣΠ, αλλά πώς θα παραταθεί κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο. Εξετάστηκαν οι ακόλουθες επιλογές :

1. **Βασικό σενάριο — παράταση του ισχύοντος ΕΣΠ (2013-2017) για άλλα τρία χρόνια (2018-2020).**
2. **Παράταση του ισχύοντος ΕΣΠ με προσαρμογές:**

2α: Τροποποίηση του ισχύοντος ΕΣΠ και μείωση του ετήσιου προϋπολογισμού·

2β: Εφαρμογή τροποποιημένου προγράμματος, το οποίο θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, βελτιωμένα στατιστικά αποτελέσματα σε συμφωνία με τις 10 πολιτικές προτεραιότητες, και θα εξισορροπείται με εκτεταμένο ανα-καθορισμό των προτεραιοτήτων (με τον ίδιο ετήσιο προϋπολογισμό)·

2γ: Εφαρμογή τροποποιημένου προγράμματος, το οποίο θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, νέα στατιστικά αποτελέσματα σε συμφωνία με τις 10 πολιτικές προτεραιότητες, και θα συμπληρώνεται με επενδύσεις στη στατιστική υποδομή και σε νέες πηγές στατιστικών (με αύξηση του προϋπολογισμού)·

1. Εφαρμογή δύο ξεχωριστών προγραμμάτων.

Η επιλογή 2γ αναδύθηκε ως η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής, καθώς παρέχει τις καλύτερες προϋποθέσεις για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, λαμβανομένων υπόψη όλων των απαιτήσεων, υποχρεώσεων και περιορισμών.

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Από την πλευρά των παραγωγών, η επιτροπή ΕΣΣ έχει ζητήσει επανειλημμένως αύξηση των επενδύσεων. Η ευρωπαϊκή στατιστική συμβουλευτική επιτροπή, με την ιδιότητα του φόρουμ που εκπροσωπεί τους χρήστες στατιστικών, τους ερωτηθέντες, την κοινωνία των πολιτών, τους κοινωνικούς εταίρους και την επιστημονική κοινότητα, έχει υπογραμμίσει την ανάγκη κατάλληλης χρηματοδότησης, δεδομένου ότι για την ανάπτυξη της ικανότητας παραγωγής νέων στατιστικών και δεικτών απαιτούνται πρόσθετες επενδύσεις. Ο ευρωπαϊκός συμβουλευτικός φορέας για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής έχει επίσης διατυπώσει την ανησυχία του για τις ανεπαρκείς επενδύσεις, οι οποίες θεωρεί ότι εμποδίζουν το ΕΣΣ να αξιοποιήσει τα οφέλη που απορρέουν από την επανάσταση στον τομέα των δεδομένων. Επομένως, τα ενδιαφερόμενα μέρη τόσο από πλευράς χρηστών όσο και από πλευράς παραγωγών τάσσονται υπέρ της λήψης νέων μέτρων για τη βελτίωση των επίσημων στατιστικών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην επιλογή 2γ.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχουν, ειδάλως των κυριότερων επιλογών);

Η επιλογή 2γ αναμένεται να έχει τον μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο από πλευράς ικανότητας ταχύτερης παραγωγής δεδομένων, η οποία είναι ουσιώδους σημασίας για την κάλυψη των θεμελιωδών αναγκών των χρηστών. Περιλαμβάνει δε νέα μέτρα για την κάλυψη των κενών που εξακολουθούν να υφίστανται σε επίπεδο δεδομένων και για τη βελτίωση της έγκαιρης υποβολής τους σε κείριους τομείς όπως οι στατιστικές ενέργειες. Ακόμη, αναμένεται να ωφεληθούν οι χρήστες λόγω της καλύτερης αξιοποίησης των «μαζικών δεδομένων».

- Αναμένεται δε να ενισχυθεί η συγκρισιμότητα των δεδομένων σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε τομείς που θα καλυφθούν για πρώτη φορά από το ΕΣΠ.
- Αναμένεται ακόμη να καταστεί δυνατός ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός του ΕΣΣ και να αυξηθεί η χρήση νέων πηγών δεδομένων (π.χ. «μαζικά δεδομένα»).
- Αναμένεται να μειωθεί ο φόρτος απόκρισης λόγω της καλύτερης χρήσης των διοικητικών δεδομένων και των νέων πηγών δεδομένων.
- Καθώς η νομοθεσία για τις στατιστικές επηρεάζει κατά κύριο λόγο τους χρήστες και τους παραγωγούς δεδομένων, καθώς και τους ερωτηθέντες, οι επιπτώσεις της σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο είναι ελάχιστες.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει);

Ο προϋπολογισμός που διατίθεται επί του παρόντος στο ΕΣΠ (περίπου 60 εκατ. EUR τον χρόνο) είναι μικρός σε σχέση με τον συνολικό προϋπολογισμό της ΕΕ και η αύξηση που προτείνεται δεν αναμένεται να υπερβεί τα όρια των υφιστάμενων γενικών δημοσιονομικών περιορισμών. Το κόστος της παραγωγής στατιστικών πρέπει ακόμη να ιδωθεί υπό το φως του κόστους που θα επέφερε η μη ύπαρξη στατιστικών ή μόνο η ύπαρξη στατιστικών χαμηλής ποιότητας. Οι βασικές άμεσες δαπάνες της επιλογής 2γ συνδέονται κατά κύριο λόγο με τη συγχρηματοδότηση εκ μέρους της ΕΕ επιχορηγήσεων για τις στατιστικές δράσεις των ΕΣΥ, οι οποίες όμως θα πρέπει να ιδωθούν ως επενδύσεις. Αναμένεται να αποσβεστούν μέσω της εξοικονόμησης που επιτυγχάνεται ως αποτέλεσμα του μειωμένου διοικητικού φόρτου και των αποτελεσματικών και αποδοτικότερων μεθόδων παραγωγής δεδομένων.

Πώς θα επηρεαστούν οι επιχειρήσεις, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις;

Τα μέτρα που προβλέπονται στο προτεινόμενο πρόγραμμα (όπως ο ανασχεδιασμός της στατιστικής παραγωγής και η καλύτερη χρήση διοικητικών δεδομένων και «μαζικών δεδομένων») αναμένεται να συμβάλουν στην απλούστευση των διαδικασιών και στη μείωση του διοικητικού φόρτου, ωφελώντας ως εκ τούτου τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τα φυσικά πρόσωπα.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και τις εθνικές διοικήσεις;

Η πρωτοβουλία αναμένεται να έχει επίπτωση στις ΕΣΥ και σε άλλες εθνικές αρχές. Το ΕΣΠ θα καταστήσει δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα που ξεκίνησαν με σκοπό την ανάπτυξη τρόπων αντίδρασης στις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές στατιστικές (π.χ. υλοποίηση του Οράματος για το ΕΣΣ με ορίζοντα το 2020, ενίσχυση της ευρωπαϊκής στατιστικής υποδομής και καλύτερη χρήση των «μαζικών δεδομένων» και της κοινής υποδομής). Δεδομένου ότι τα κονδύλια της ΕΕ διατίθενται βάσει συγ-χρηματοδότησης, υψηλότερος προϋπολογισμός για το ΕΣΠ σε επίπεδο ΕΕ σημαίνει επίσης υψηλότερο δημοσιονομικό κόστος για τις ΕΣΥ. Για τα έργα ανάπτυξης αναμένεται επίσης να χρειαστεί ενίοτε εξειδικευμένη εμπειρογνομosύνη υψηλού επιπέδου.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Η πρωτοβουλία αναμένεται να στηρίζει τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς καθώς και την ανάπτυξη ικανοτήτων σε χώρες εκτός ΕΕ, με γνώμονα τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας ποιοτικών δεδομένων, γεγονός που, με τη σειρά του, θα δώσει στην ΕΕ τη δυνατότητα να παρακολουθεί τα αποτελέσματα της διεύρυνσης και των ευρωπαϊκών πολιτικών γειτονίας και να μετρά τη συμμόρφωση (εν δυνάμει) υποψήφιων για ένταξη χωρών με τα πρότυπα της ΕΕ στον τομέα των στατιστικών.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Η τελική αξιολόγηση του προγράμματος έχει προγραμματιστεί για το 2021.